



## Сборник съдебна практика

### РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

18 юли 2013 година\*

„Обжалване — Картели — Пазар на бутадиенов каучук и на стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация — Определяне на целеви цени, разпределяне на клиенти чрез съглашения за въздържане от конкуренция и обмен на търговска информация — Отговорност за неправомерно поведение — Право на преценка на Комисията — Възпиращ коефициент за умножение — Равно третиране“

По дело C-499/11 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 26 септември 2011 г.,

**The Dow Chemical Company**, установено в Midland (Съединени американски щати),

**Dow Deutschland Inc.**, установено в Schwalbach (Германия),

**Dow Deutschland Anlagengesellschaft mbH**, установено в Schwalbach,

**Dow Europe GmbH**, установено в Horgen (Швейцария),

за които се явяват D. Schroeder и T. Kuhn, Rechtsanwälte, и T. Graf, advokat,

жалбоподатели,

като другата страна в производството е:

**Европейска комисия**, за която се явяват г-н M. Kellerbauer и г-н V. Bottka, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н A. Tizzano, председател на състав, г-жа M. Berger (докладчик), г-н A. Borg-Barthet, г-н E. Levits и г-н J.-J. Kasel, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-жа C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 16 януари 2013 г.,

\* Език на производството: английски.

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

### Решение

- 1 С жалбата си The Dow Chemical Company (наричано по-нататък „Dow Chemical“), Dow Deutschland Inc. (наричано по-нататък „Dow Deutschland“), Dow Deutschland Anlagengesellschaft mbH (наричано по-нататък „Dow Deutschland Anlagengesellschaft“) и Dow Europe GmbH (наричано по-нататък „Dow Europe“ и всички тези дружества — наричани по-нататък заедно „Dow“) искат отмяната на Решение на Общия съд на Европейския съюз от 13 юли 2011 г. по дело Dow Chemical и др./Комисия (T-42/07, Сборник, стр. II-4531, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което Общият съд отхвърля частично жалбата им за отмяна на Решение C(2006) 5700 окончателен на Комисията от 29 ноември 2006 година във връзка с производство за прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/F/38.638 — Бутадиенов каучук и стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация) (наричано по-нататък „оспорваното решение“), за отмяна на оспорваното решение в частта относно Dow Chemical и за намаляване на размера на наложената на Dow глоба.

### Обстоятелства, предхождащи спора, и оспорваното решение

- 2 На 20 декември 2002 г. Bayer AG (наричано по-нататък „Bayer“) се свързва със службите на Европейската комисия и изразява желанието си да сътрудничи във връзка с Известието на Комисията относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер“) по отношение на бутадиеновия каучук (наричан по-нататък „БК“) и стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация (наричан по-нататък „СБК“), които са синтетични каучуци, използвани главно в производството на гуми.
- 3 На 16 октомври 2003 г. Dow Deutschland и Dow Deutschland Anlagengesellschaft се срещат със службите на Комисията и изразяват желанието си да сътрудничат във връзка с Известието относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер. На 4 март 2005 г. Dow Deutschland е уведомено за намерението на Комисията да намали глобата му с между 30 % и 50 %.
- 4 На 7 юни 2005 г. Комисията започва производство по прилагане на член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3, наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“) по отношение на пазара на БК и СБК. Тя изпраща първо изложение на възраженията (наричано по-нататък „първото изложение“) именно на Dow.
- 5 На 6 април 2006 г. Комисията приема второто изложение на възраженията (наричано по-нататък „второто изложение“).
- 6 Административното производство приключва на 29 ноември 2006 г. с приемането на оспорваното решение. Съгласно член 1 от него Dow и другите предприятия, които са адресати на това решение — и по-специално Bayer, Versalis SpA (по-рано Polimeri Europa SpA) и Eni SpA (наричани по-нататък заедно „Eni“), Shell Petroleum NV, Shell Nederland BV и Shell Nederland Chemie BV (наричани по-нататък заедно „Shell“), Unipetrol a.s., Kaučuk a.s. (наричано по-нататък

- „Kaučuk“) и Trade-Stomil sp. z o.o. (наричано по-нататък „Stomil“), — са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП, като са участвали в едно-единствено и трайно споразумение, в рамките на което са се споразумели да определят целеви цени, да разпределят клиенти чрез съглашения за въздържане от конкуренция и да обменят чувствителна информация относно цените, конкурентите и клиентите в секторите на БК и на СБК.
- 7 Приетата продължителност на нарушението обхваща периодите 1 юли 1996 г.—28 ноември 2002 г. за Dow Chemical, 1 юли 1996 г.—27 ноември 2001 г. за Dow Deutschland, 22 февруари 2001 г.—28 февруари 2002 г. за Dow Deutschland Anlagengesellschaft и 26 ноември 2001 г.—28 ноември 2002 г. за Dow Europe.
  - 8 Съгласно съображения 16—21 от оспорваното решение през периода, в който Dow участва в извършването на разглежданото нарушение, Dow Deutschland, Dow Deutschland Anlagengesellschaft и Dow Europe са били контролирани напълно, пряко или косвено, от Dow Chemical.
  - 9 Що се отнася до наложената с оспорваното решение глоба, тя е била определена в съответствие с известието на Комисията, озаглавено „Насоките относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 [ВС]“ (ОВ С 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричано по-нататък „Насоките“).
  - 10 Така Комисията най-напред приема, че извършеното нарушение е „особено тежко“, и определя началния размер за изчисляването на глобата, като въвежда разграничение в зависимост от продажбите на БК и СБК от всяко от съответните предприятия през 2001 г. Що се отнася до Dow, съгласно съображение 469 от оспорваното решение продажбите на БК и на СБК за 2001 г. са се увеличили на 126,936 милиона евро. Предвид размера на тази сума, по отношение на продажбите на БК и на СБК Dow е поставено във втората категория от предприятията, участвали в извършването на посоченото нарушение. В резултат на това Комисията определя основния размер на наложената на Dow глоба на 41 милиона евро.
  - 11 По-нататък, Комисията прилага възпиращи коефициенти за умножение, определени в зависимост от реализирания от съответните предприятия световен оборот през 2005 г. Считайки, че никакъв коефициент за умножение не трябва да се прилага по отношение на Stomil, чийто оборот е в размер на 38 милиона евро, както и по отношение на Kaučuk, чийто оборот е в размер на 2,718 милиарда евро, Комисията прилага коефициенти за умножение от 1,5 за Bayer, 1,75 за Dow, 2 за Eni, както и 3 за Shell, като оборотът на всяко от тях е в размер съответно на 27,383 милиарда евро, 37,221 милиарда евро, 73,738 милиарда евро и 246,549 милиарда евро.
  - 12 Освен това, що се отнася до Dow Chemical, началният размер за изчисляването на глобата е увеличен с 50 %, по-специално поради участието на това дружество в извършването на разглежданото нарушение в период с продължителност от шест години и четири месеца. По отношение на Dow Deutschland увеличението е в размер на 40 %. На Dow Deutschland Anlagengesellschaft и Dow Europe е определено увеличение от 10 %, съответстващо на продължителността на участието им в картела.
  - 13 Накрая, отчитайки, че Dow е второто предприятие, което в съответствие с Известието относно освобождаване от глоби и намаляване на техния размер се е обърнало към Комисията, и първото предприятие, изпълнило условията по точка 21 от същото известие, Комисията намалява с 40 % глобата на Dow, която би била наложена, ако не бе съдействало на разследването.

- 14 В резултат на това в член 2, буква б) от оспорваното решение Комисията налага на Dow Chemical глоба в размер на 64,575 милиона евро, от които 60,27 милиона евро при условията на солидарност с Dow Deutschland, както и 47,355 милиона евро при условията на солидарност с Dow Deutschland Anlagengesellschaft и Dow Europe.

### **Жалбата до Общия съд и обжалваното съдебно решение**

- 15 На 16 февруари 2007 г. Dow подава жалба в секретариата на Общия съд срещу оспорваното решение, с която иска по отношение на Dow Chemical решението да бъде отменено в частта, в която дружеството е посочено като негов адресат; по отношение на Dow Deutschland да се отмени член 1 от решението в частта, в която се констатира, че от 1 юли 1996 г. Dow Deutschland е нарушавало членове 81 ЕО и 53 от Споразумението за ЕИП, и за всички жалбоподатели — а за Dow Chemical при условията на евентуалност — значително намаляване на размера на наложената им глоба.
- 16 Освен това всички жалбоподатели искат от Общия съд, от една страна, да осъди Комисията да заплати всички направени от тях разходи и съдебни разноски, свързани с настоящото дело, както и разходите за издаването на банкова гаранция, която покрива размера на наложената им с оспорваното решение глоба до произнасянето на Общия съд по настоящата жалба, и от друга страна, да вземе всякаква друга мярка, която прецени за подходяща.
- 17 Като първо основание в подкрепа на жалбата Dow посочва незаконосъобразното вменяване на Dow Chemical на отговорността за извършването на нарушението. Второто основание е изведено от погрешното определяне на продължителността на участието на Dow Deutschland в извършването на нарушението. Третото основание е разделено на девет части и е изведено от погрешното определяне на размера на наложените на Dow глоби.
- 18 Общият съд отхвърля изцяло първото основание като неоснователно. В това отношение в точки 74 и 75 от обжалваното съдебно решение той по-специално постановява, че Dow Chemical е „дружеството, контролиращо групата“, и „не се спори, че то контролира, макар и непряко, целия капитал на дружествата, участвали пряко в нарушението“. Освен това Общият съд приема, че „вменяването на отговорността за нарушението на дружеството майка е възможност, която зависи от преценката на Комисията“, и „че само по себе обстоятелството, че в по-ранната си практика на вземане на решения Комисията е счела, че обстоятелствата по дадено дело не обосновават вменяването на отговорност за поведението на дъщерно дружество на неговото дружество майка, не предполага, че Комисията е длъжна да извърши същата преценка в последващо решение“.
- 19 В точка 76 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че „[щ]о се отнася до обстоятелството, че като адресат на [оспорваното] решение Dow Chemical е било неоснователно засегнато, то не може да постави под въпрос законосъобразността на [това решение]“. Накрая, що се отнася твърдяната липса на мотиви, в точка 77 от обжалваното съдебно решение Общият съд напомня, че „[и]зискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай“ и че „[н]е се изисква в мотивите да се посочват всички относими фактически и правни [обстоятелства], доколкото това дали [актовете] отговарят на изискванията на член [296 ДФЕС,] трябва да се преценява не само с оглед на текста на разглеждания акт, но и на контекста, в който е приет този акт“. „[В] съображения 333—338 и 340—364 от [оспорваното] решение [Комисията обаче] ясно [...] определила [обстоятелствата], които е взела предвид, за да приеме, че в случая Dow Chemical носи отговорност за нарушението“ (вж. точка 79 от обжалваното съдебно решение).

- 20 Що се отнася до второто основание, Общият съд приема, че Комисията не е доказала надлежно осъществяването на фактическия състав на нарушението от Dow Deutschland в периода 1 юли 1996 г.—2 септември 1996 г.
- 21 По отношение на третото основание, в точки 123 и 124 от обжалваното съдебно решение Общият съд най-напред напомня, че „[и]ндивидуалният принос на всяко предприятие за успеха на картела от гледна точка на действителен икономически капацитет [...] трябва да се различава от конкретното отражение на нарушението, посочено в точка 1 А, първа алинея от Насоките“, и че „дори при липсата на конкретно определяемо отражение на нарушението, след като е квалифицирала нарушението като незначително, тежко или особено тежко, Комисията може да реши, в съответствие с точка 1 А, трета, четвърта и шеста алинея от Насоките, да направи разграничаване между съответните предприятия“.
- 22 По-нататък, в точки 126 и 127 Общият съд приема, че „Dow не поставя под въпрос противоправния предмет на картела, така както той е посочен в [оспорваното] решение“, и че „Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че поради характера си разглежданите практики са особено тежки нарушения, без да държи сметка за действителното отражение на нарушението върху пазара“. Освен това „в съображение 462 от [оспорваното] решение [Комисията] ясно посочила, че за определянето на размера на глобите тя няма да взема предвид действителното отражение на нарушението на пазара“.
- 23 Що се отнася до твърдяното нарушение на правото на Dow да бъде изслушано, в точка 128 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановява, че „Комисията изпълнява задължението [си] да спазва правото на предприятията да бъдат изслушани, тъй като в изложението на възраженията тя изрично посочва, че ще провери дали на съответните предприятия следва да бъдат наложени глоби и излага основните фактически и правни обстоятелства, които могат да доведат до налагането на глоба“. В разглеждания случай Комисията не „взела предвид отражението на картела върху пазара с оглед определянето на тежестта на нарушението (съображение 462 от [оспорваното] решение)“. Според Общия съд „[п]ри тези условия не може да става въпрос за каквото и да е нарушение на правото на Dow да бъде изслушано в това отношение“.
- 24 Що се отнася до незаконосъобразното прилагане на възпиращ коефициент за умножение, изтъкнато от Dow в рамките на седмата част от третото основание, в точка 146 от обжалваното съдебно решение Общият съд прави извода, че тази част „почива на доводите, развити в рамките на първото правно основание“, и че „[т]ъй като първото правно основание трябва да се отхвърли като необосновано, следователно [тази] част на третото правно основание [...] също трябва да бъде отхвърлена като необоснована“.
- 25 Освен това в точки 147 и 149 от обжалваното съдебно решение Общият съд напомня, че „е необходимо да се отчете действителният икономически капацитет на нарушителите за нанасяне на значителни вреди на другите оператори, и по-специално на потребителите, и да се определи глоба в размер, който гарантира, че тя има достатъчно възпиращо действие (точка 1 А, четвърта алинея от Насоките)“, и че „[т]ова налага адаптиране на [размера на] глобата, за да се вземе предвид търсеното въздействие върху предприятието, на което тя се налага“. В точка 150 от обжалваното съдебно решение Общият съд добавя, че в това отношение при „определянето на размера на глобата [е важно] да се отчете общият оборот на всяко предприятие, което е част от картел“.
- 26 Според Общия съд също така не може да се приеме, че е налице нарушение на принципа на равно третиране. В това отношение в точка 153 от обжалваното съдебно решение той приема, че „Dow [...] не оспорва посочените от Комисията в [оспорваното] решение цифри“, и „[п]о-специално [...] че през 2005 г. е било по-голямо предприятие от Bayer и по-малко предприятие от EniChem [по-специално съгласно определението на това понятие в



съображение 36 от оспорваното решение, включващо всички притежавани от Eni SpA дружества]“. „Поради това е последователно и обективно обосновано възпиращият коефициент за умножение, приет за изчисляването на наложените на Dow глоби, да бъде по-висок от коефициента, приет за изчисляването на глобата, наложена на Bayer, и по-нисък от възприетия за изчисляване на глобата, наложена на EniChem“.

- 27 В точка 154 от обжалваното съдебно решение Общият съд прави заключението, че „[тъй като] през 2005 г. световният оборот на Bayer е 27,383 милиарда евро, а този на Dow — 37,221 милиарда евро (или 35,93 % повече от Bayer) [...], обстоятелството, че [приложеният към] глобите на Dow коефициент за умножение е увеличен с 16,66 % в сравнение с този, [който е] приет за определянето на глобата на Bayer (1,75 спрямо 1,5), не може да представлява нарушение на принципа на равно третиране“. Всъщност според Общия съд „от [оспорваното] решение се установява, че възприетият за Dow коефициент за умножение е изчислен въз основа на коефициент[a], приет за Bayer, а не въз основа на коефициентите, приети за EniChem или Shell“. Общият съд подчертава също, че „Комисията разполага с право на преценка при определянето на размера на глобата и тя не е длъжна да прилага точна математическа формула“.
- 28 Накрая, в точка 155 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че „[Dow] не представя никакво фактическо обстоятелство, което позволява да се [заключи], че приетият спрямо него коефициент за умножение е бил непропорционален в сравнение с тежестта на нарушението и с преследваната цел да се осигури възпиращ [размер] на глобите“.
- 29 Общия съд заключава, че изтъкнатото от Dow Deutschland второ основание трябва да бъде уважено и член 1 от оспорваното решение да бъде отменен в частта, в която се приема, че това дружество е участвало в извършването на разглежданото нарушение, считано от 1 юли 1996 г., вместо от 2 септември 1996 г. Общият съд обаче счита, че размерът на наложената глоба не трябва да се намалява. Той отхвърля всички други правни основания, изложени от Dow. Тъй като последните са изтъкнати в подкрепа на искането за изменение на размера на глобата, Общият съд ги отхвърля като неоснователни. Той постъпва по същия начин и по отношение на направеното от Dow искане Комисията да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

### Искания на страните

30 Dow Chemical иска от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърля искането му за отмяна на оспорваното решение в частта, засягаща Dow Chemical,
- да отмени оспорваното решение в частта, засягаща Dow Chemical.

31 Всички жалбоподатели искат от Съда:

- да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърля искането им за значително намаляване на размера на наложената им глоба,
- да намали значително размера на наложената им глоба,
- Комисията да бъде осъдена да заплати съдебните разноски и Съдът да предприеме всички мерки, които счете за подходящи.

32 Комисията иска от Съда:

- да отхвърли жалбата,
- Dow да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

### По жалбата

33 В подкрепа на исканията си Dow изтъква четири правни основания. Първото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, която Общият съд допуснал, от една страна, като приел, че Комисията не е длъжна да упражнява правото си на преценка по подходящ начин, и от друга страна, като не упражнил в пълна степен правомощието си за извършване на съдебен контрол относно начина, по който Комисията е упражнила правото си на преценка и въз основа на който е приела, че Dow Chemical носи отговорност. Второто основание е изведено от грешка при прилагане на правото при извършеното различно третиране на началните размери на глобата. Третото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, която Общият съд допуснал, като потвърдил, че Комисията можела да вземе предвид оборота на Dow Chemical. С четвъртото основание Dow твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като потвърдил, че прилагането от страна на Комисията на възпиращия коефициент за умножение не е дискриминационно.

*По първото основание, изведено по същество от обстоятелството, че извършеният от Общия съд съдебен контрол относно начина, по който Комисията е упражнила правото си на преценка и въз основа на който е приела, че Dow Chemical носи отговорност, бил опорочен от грешки при прилагане на правото*

### Доводи на страните

34 С първото основание Dow твърди, че като отхвърля първото основание, изтъкнато в подкрепа на жалбата в първоинстанционното производство, Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото като е приел, от една страна, че Комисията не е длъжна да упражнява правото си на преценка по подходящ начин, и от друга страна, като не е упражнил в пълна степен правомощието си за извършване на съдебен контрол относно начина, по който Комисията е упражнила правото си на преценка и въз основа на който е приела, че Dow Chemical носи отговорност за поведението на дъщерните си дружества. Общият постановил единствено, че Комисията има право да приеме, че Dow Chemical носи отговорност, без да проверява дали и как Комисията е упражнила правото си на преценка.

35 Dow уточнява, че в жалбата си в първоинстанционното производство е твърдяло, че Комисията не е преценила доводите, свързани с отговорността на Dow Chemical, и че в това отношение оспорваното решение не е било мотивирано. Според Dow, когато взема самостоятелно решение, Комисията трябва да отчита всички относими правни и фактически елементи, и по-специално е длъжна да изложи мотиви. В съображение 362 от оспорваното решение Комисията обаче само отбелязала съществуването на твърдяна обща политика, съгласно която отговорността за съответното нарушение се вменява на дружеството майка на предприятието, участвало в извършването на нарушението, и отхвърлила доводите на Dow, тъй като те били „изключително от политическо естество“.

36 Според Dow, приемайки, че не е длъжна да разяснява избора на адресати на решението си, Комисията не е отчела обстоятелството, че адресирането на решението до Dow Chemical изправя това дружество пред опасността от завеждане на неоснователно дело за търсене на гражданска отговорност в Съединените щати, което предвид качеството на Dow Chemical като

заявител за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер не съответствало на политиката на Комисията относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, тъй като тази практика обезсърчавала дружествата да искат да се възползват от програмата за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. Във всички случаи в оспорваното решение Комисията не разяснила защо не е взела предвид тези обстоятелства.

- 37 Dow подчертава, че Комисията не е обвързана с определена обща политика, като посочената в съображение 362 от оспорваното решение, и има множество решения, в които Комисията не е приела, че дружеството майка носи отговорност, въпреки че е притежавало 100 % от капитала на дъщерното дружество, извършило нарушението.
- 38 Също така според Dow в точка 76 от обжалваното съдебно решение Общият съд неправилно приема, че „обстоятелството, че като адресат на [оспорваното] решение Dow Chemical е било неоснователно засегнато[...] не може да постави под въпрос законосъобразността на [това решение], тъй като [...] Комисията може да вмени отговорността за разглежданото нарушение на Dow Chemical“. Макар в точка 75 от обжалваното съдебно решение Общият съд да постановява, че Комисията е имала право да адресира оспорваното решение до Dow Chemical, тъй като „вменяването на отговорността за нарушението на дружеството майка е възможност, която зависи от преценката на Комисията“, той не проверил дали на практика тя е упражнила правото си на преценка, и ако това е така, дали го е направила, без да допусне грешка при прилагане на правото или явна грешка в преценката.
- 39 Dow твърди, че не съществува никаква действаща обща политика, съгласно която отговорността да се вменява на дружеството майка, и че опасенията му, свързани с възможността за завеждане на неоснователно дело срещу него за търсене гражданска отговорност в Съединените щати, не са „изключително от политическо естество“. Според Dow в съображенията от оспорваното решение, към които препраща Общият съд в точка 79 от обжалваното съдебно решение, не се обсъждат мотивите, накарали Комисията да приеме, че Dow Chemical е отговорно за неправомерното поведение на дъщерните си дружества. Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като не разгледал и не преценил липсата на мотиви на оспорваното решение.
- 40 В съдебното заседание Dow представя документ, съдържащ правна информация относно правилното упражняване от страна на националните власти на право на преценка по германското, испанското, италианското и австрийското право.
- 41 Според Комисията разглежданото основание е неоснователно. Тя счита, че Общият съд е упражнил в пълна степен правомощието си за извършване на съдебен контрол. Съгласно постоянната съдебна практика Общият съд не бил длъжен да прави изложение, следващо изчерпателно и поотделно всички изложени от страните в спора съображения. Според Комисията предприятие, което нарушава разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС в областта на конкуренцията, не притежава каквото и да било право да иска от Комисията да преценява предимствата и недостатъците, когато му вменява отговорността за извършеното от него нарушение. Освен това опасността от завеждане на гражданско дело срещу нарушителя по принцип била желателна последица, тъй като той имал незаконосъобразно поведение.
- 42 Освен това Комисията иска Съдът да не взема предвид представения от Dow документ, в който се посочват други национални правни уредби, свързани с упражняване на право на преценка, тъй като документът бил представен със закъснение.



## Съображения на Съда

- 43 Най-напред следва да се констатира, че съгласно член 23, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), с решение Комисията „може“ да налага глоби на предприятията, когато умишлено или поради небрежност нарушават разпоредбите на член 101 ДФЕС.
- 44 От съдържанието на тази разпоредба следва, от една страна, че Комисията притежава право на преценка по въпроса дали да наложи или да не наложи глоба на предприятие, извършило такова нарушение, и от друга страна, че евентуалните ограничения на предоставеното в това отношение на Комисията право на преценка се уреждат единствено от правото на Съюза, тъй като член 23, параграф 2 от Регламент 1/2003 не съдържа никаква препратка към правните уредби на държавите членки.
- 45 Ето защо в разглеждания случай трябва да се констатира, че обобщената съдебна практика на различни национални юрисдикции, съдържаща се в представения на Съда от Dow в съдебното заседание документ, е явно ирелевантна, без да е необходимо произнасяне по въпроса дали Dow е представило документа със закъснение.
- 46 Що се отнася до границите на правото на преценка на Комисията в областта на правото на конкуренцията съгласно правото на Съюза, както Комисията основателно посочва в съдебното заседание, по силата на член 105, параграф 1 ДФЕС тази институция е длъжна да осигури прилагането на принципите, предвидени именно в член 101 ДФЕС.
- 47 Част от тези принципи безспорно е налагането на глоби на основание член 23, параграф 2 от Регламент 1/2003 на предприятията, сключили антиконкурентно споразумение, а когато Комисията по изключение реши да не налага глоба на предприятие, въпреки че то е извършило нарушение на правилата на конкуренцията на Европейския съюз, тя трябва да мотивира решението си с обективни причини, които могат да обосноват това изключение от посочените в член 101 ДФЕС принципи. Такава обективна причина по-специално може да бъде обстоятелството, че в конкретния случай Комисията не може надлежно да докаже, че дружеството майка е упражнило решаващо влияние върху дъщерното си дружество, участвало непосредствено в извършването на нарушението, което доказване съгласно постоянната съдебна практика впрочем значително се улеснява, ако дружеството майка притежава целия капитал на своето дъщерно дружество (вж. в този смисъл по-специално Решение от 10 септември 2009 г. по дело Akzo Nobel и др./Комисия, C-97/08 P, Сборник, стр. I-8237, точка 60 и цитираната съдебна практика).
- 48 Всъщност в това отношение е важно да се напомни, че от една страна, съгласно постоянната съдебна практика възможността за налагане на глоба на дружеството майка на дъщерно дружество, което непосредствено взема участие в извършването на нарушение на правото на конкуренцията на Съюза, предполага, че дъщерното дружество не определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, а прилага главно указанията, които са му дадени от дружеството майка, с оглед по-специално на икономическите, организационните и правните връзки между тези два правни субекта, и от друга страна, че това е така, защото в подобна положение дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и следователно образуват едно-единствено предприятие по смисъла на съдебната практика (вж. по-специално, Решение по дело Akzo Nobel и др./Комисия, посочено по-горе, точки 58 и 59, както и цитираната съдебна практика).

- 49 Така в посочената в предходната точка хипотеза, тъй като дружеството майка и дъщерното му дружество образуват едно-единствено предприятие, когато Комисията реши да наложи глоба, нейното задължение по член 105, параграф 1 ДФЕС да осигурява прилагането на принципите, посочени по-специално в член 101 ДФЕС, се прилага по един и същ начин, независимо дали става въпрос за съответното дружеството майка или за дъщерното му дружество. Всъщност, както Съдът вече е постановявал, няма „предимство“ на едното или другото от тези дружества при налагането на глоба от Комисията (вж. по аналогия Решение от 24 септември 2009 г. по дело Erste Group Bank и др./Комисия, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P и C-137/07 P, Сборник, стр. I-8681, точки 81 и 82).
- 50 Освен това част от посочените в точка 46 от настоящото решение принципи е обстоятелството, че когато в случай на картел Комисията възприема определен метод, за да определи отговорността на визираните дружества майки за нарушенията на техни дъщерни дружества, освен ако не са налице особени обстоятелства, тя трябва да се основа на едни и същи критерии за всички тези дружества майки (вж. в този смисъл Решение от 19 юли 2012 г. по дело Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия и Комисия/Alliance One International и др., C-628/10 P и C-14/11 P, точки 57 и 59).
- 51 Следователно в разглеждания случай Комисията е имала основание да не налага глоба и на Dow Chemical само при наличие на обективни причини, които могат да обосноват изключение от посочените в член 101 ДФЕС принципи, и ако такова решение не е водело до по-благоприятно третиране на Dow Chemical спрямо другите дружества майки, участвали в извършването на разглежданото нарушение. В разглеждания случай обаче трябва да се констатира, че за Комисията тези условия не са били налице.
- 52 Всъщност, първо, единствено обстоятелството, че Dow Chemical е застрашено от завеждането на дело за търсене на гражданска отговорност в Съединените щати, очевидно не може да даде основание на Комисията да не наложи глоба на това дружество. От една страна, опасността от завеждане на дело с искане за обезщетение засяга в същата степен и дъщерните дружества на Dow Chemical, както впрочем и всички дружества адресати на оспорваното решение. По същество тази опасност е свързана единствено с обстоятелството, че Dow Chemical е участвало в извършването на антиконкурентни действия, а не с обстоятелството, че Комисията официално е установила извършването на тези действия.
- 53 От друга страна, явно ирелевантно е в това отношение твърдението, че по отношение на Dow Chemical такова дело за търсене на отговорност може да бъде заведено в Съединените щати, тъй като там се намира седалището на Dow Chemical.
- 54 Второ, съгласно оспорваното решение Комисията е приела, че отговорност носят всички дружества майки и контролиращи дружества на групите, участвали в извършването на разглежданото нарушение, тъй като те притежават 100 % или почти 100 % от капитала на дъщерните си дружества, без да проверява дали обстоятелството, че адресира оспорваното решение до тези дружества, нанася икономически вреди, надхвърлящи вредата, присъща на самото заплащане на наложената глоба. Ето защо Комисията не е можела да взема предвид такива твърдени вреди по отношение единствено на Dow Chemical, без да извърши нарушение на принципа на равно третиране.
- 55 Следователно в точка 76 от обжалваното съдебно решение Общият съд правилно постановява, че Комисията е имала право да вмени отговорността за извършването на разглежданото нарушение на Dow Chemical.
- 56 Накрая, що се отнася до твърдяната липсата на мотиви по този въпрос в обжалваното съдебно решение, трябва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика Съдът не задължава Общия съд да прави изложение, следващо изчерпателно и поотделно всички изложени от

страните в спора съображения, и следователно мотивите на Общия съд могат да бъдат имплицитни, при условие че дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят с причините, поради които Общият съд не е приел доводите им, а на Съда — да разполага с достатъчно данни, за да упражни своя контрол (вж. по-специално, Определение от 13 декември 2012 г. по дело Alliance One International/Комисия, C-593/11 P, точка 28 и цитираната съдебна практика).

- 57 В разглеждания случай обаче в точки 74—80 от обжалваното съдебно решение Общият съд е разгледал въпросите, свързани с твърдяна грешка при упражняването на правото на преценка от страна на Комисията, както и с липсата на мотиви в този контекст. По същество, що се отнася до това основание, в точка 76 от решението Общият съд изрично постановява, че „обстоятелството, че като адресат на [оспорваното] решение Dow Chemical е било неоснователно засегнато[...] не може да постави под въпрос законосъобразността на [това решение]“. Що се отнася до задължението на Комисията да спази изискването за мотивиране, в точка 79 от обжалваното съдебно решение Общият съд се позовава на съображения 333—338 и 340—364 от оспорваното решение и констатира, че в тях Комисията ясно е определила факторите, които е взела предвид, за да приеме, че Dow Chemical носи отговорност.
- 58 Макар тези мотиви от обжалваното съдебно решение да изглеждат твърде кратки — доколкото засягат въпроса дали предвид евентуалната опасност за Dow Chemical от завеждане на дело за търсене на отговорност в Съединените щати в оспорваното решение Комисията не е трябвало да приема, че то носи отговорност, — те все пак позволяват на посоченото дружество да разбере, че Общият съд споделя виждането на Комисията, изложено по-специално в съображение 362 от оспорваното решение, съгласно което с този довод, който е „изключително от политическо“ естество, не може да се оспори законосъобразността в това отношение на оспорваното решение.
- 59 Предвид изложените съображения обжалваното съдебно решение не е опорочено нито от грешка при прилагане на правото, нито от липса на мотиви в този контекст, нито пък от изтъкнатото от Dow в съдебното заседание нарушение на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- 60 Следователно, тъй като нито един от изтъкнатите от Dow доводи в подкрепа на първото основание не е основателен, това основание трябва да бъде отхвърлено.

*По второто основание, изведено от грешка при прилагане на правото при извършеното различно третиране на началните размери на глобата*

Доводи на страните

- 61 В подкрепа на второто си основание Dow твърди, че Комисията третира различно началните размери на глобата, като в съображение 466 от оспорваното решение посочва, че трябва да се „отчете конкретната тежест на всяко предприятие и следователно действителните последици от неправомерното му поведение за конкуренцията“, приемайки същевременно в съображение 462 от това решение, че действителните последици за пазара на Европейското икономическо пространство (ЕИП) е невъзможно да се определят и че Комисията „няма да отчита последиците върху пазара при определянето на глобите, които следва да се наложат в разглеждания случай“, което водело до противоречие.
- 62 Освен това Комисията не оценила действителните последици за пазара от наличието на картела, въпреки че тези последици са определяеми. Според Dow Комисията нито е оценила вероятността от настъпването на такива последици, нито е доказала извършването на разглежданото нарушение. В допълнение, Комисията нарушила правото на Dow да бъде

изслушано, като не му предоставила възможност да изложи становището си относно начина, по който Комисията имала намерение да отчете действителните последици от незаконосъобразното поведение на всяко предприятие за конкуренцията.

- 63 Dow посочва, че Общият съд отхвърля тези доводи, като в точка 124 от обжалваното съдебно решение постановява, че „дори при липсата на конкретно определяемо отражение на нарушението, [...] Комисията може да реши, в съответствие с точка 1 А, трета, четвърта и шеста алинея от Насоките, да направи разграничаване между съответните предприятия“. Според Dow обаче при липса на конкретно отражение върху пазара не е възможно да има каквото и да било действително отражение върху конкуренцията и съответно Комисията също така не може да вземе предвид това отражение, за да прави разграничения при определянето на основния размер на глобите. В това отношение, като оттегля първото изложение и впоследствие постановява второто изложение, в което не се обсъжда нито конкретното отражение върху пазара, нито действителното отражение върху конкуренцията, Комисията нарушила и правото на Dow да бъде изслушано.
- 64 Ето защо според Dow определеният за жалбоподателите основен размер на глобата не трябвало да надхвърля определения такъв за другите засегнати предприятия и поради това трябва да бъде намален на 5,5 милиона евро, свеждайки размера на глобата до сумата от 8 662 500 EUR за Dow Chemical, 8 085 000 EUR за Dow Deutschland и 6 352 000 EUR за Dow Deutschland Anlagengesellschaft и за Dow Europe.
- 65 Според Комисията в точки 127 и 128 от обжалваното съдебно решение Общият съд основателно приема, че изобщо не е било необходимо Dow да бъде изслушвано по въпроса за конкретното отражение на нарушението и че правото на Dow да представи становището си по този въпрос, не е било нарушено. В съображение 462 от оспорваното решение Комисията счита, че надлежно е доказала прилагането на картелното споразумение, въпреки че това прилагане не е било отчетено при преценката на размера на глобата. Освен това Комисията счита, че е изпълнила задължението си за съблюдаване на правото на предприятията да бъдат изслушани, тъй като във второто изложение изрично е посочила, че ще провери дали на съответните предприятия следва да бъдат наложени глоби, и е изложила основните фактически и правни елементи, които могат да доведат до налагането на глоба.
- 66 Накрая, що се отнася до конкретното отражение на картела, от съображение 465 от оспорваното решение следвало, че извършеното различно третиране се основава на „икономическия капацитет“ за нанасяне на вреда на конкуренцията и че поради това не било необходимо да се определя конкретното отражение на нарушението върху пазара. Този подход бил в съответствие с Насоките и практиката на Съда и Общия съд.

#### Съображения на Съда

- 67 Най-напред, що се отнася до твърдението на Dow, че Комисията нито е оценила вероятността от настъпването на действителни последици от нарушението върху съответния пазар, нито е доказала извършването на нарушението, трябва да се констатира, че това твърдение е неточно. Всъщност в съображение 462 от оспорваното решение Комисията изрично отбелязва, че „що се отнася до ЕИП, антиконкурентните споразумения са приложени от европейските производители и това прилагане действително е имало последици за пазара, въпреки че конкретните последици трудно могат да се определят“. Dow не посочва нито един фактически или правен довод, който може да обори тази констатация.
- 68 Следователно, тъй като наличието на действителни последици — макар и трудно определими — от разглежданото нарушение за пазара е доказано, изтъкнатият от Dow довод, че „при липса на конкретно отражение върху пазара не е възможно да има каквото и да било действително



отражение върху конкуренцията и съответно Комисията също така не може да вземе предвид това отражение, за да прави разграничения при определянето на основния размер на глобите“, е неотносим.

- 69 Освен това, видно от изложеното по-горе, твърдяното от Dow противоречие между съображение 462 и съображение 466 от оспорваното решение не съществува. Всъщност, от една страна, съображение 462, в което Комисията уточнява, че „няма да отчита последиците върху пазара при определянето на глобите, които следва да се наложат“, е включено в точка 9.1 от оспорваното решение, озаглавена „Тежест [на разглежданото нарушение]“, и се отнася единствено до квалификацията на разглежданото нарушение като „особено тежко“. От друга страна, съображение 466 е включено в точка 9.2 от същото решение, озаглавена „Различно третиране“, която се отнася само до разграничението при началния размер на глобата според действителния икономическия капацитет на всяко засегнато предприятие за ограничаване на конкуренцията, разграничение, което, както в разглеждания случай, надлежно може да се обоснове с данните за реализираните от всяко засегнато предприятие продажби на стоките, които са предмет на разглежданото нарушение, дори и при липса на определяеми последици върху пазара.
- 70 На последно място, не може да се приеме и доводът на Dow, изведен от нарушение на правото му да бъде изслушано. В това отношение трябва да се напомни постоянната практика на Съда, съгласно която ако — както в разглеждания случай — в своето изложение на възраженията Комисията посочва изрично, че ще прецени дали следва да се налагат глоби на съответните предприятия, и излага основните фактически и правни обстоятелства, които могат да доведат до налагането на глоба, като например тежестта и продължителността на предполагаемото нарушение и факта дали то е извършено „умишлено или поради небрежност“, тя изпълнява задължението си за зачитане на правото на изслушване на предприятията. Всъщност така тя им предоставя нужната информация за защита не само срещу установяването на нарушението, но и срещу санкционирането му чрез налагане на глоба (вж. по-специално Решение от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точка 428 и цитираната съдебна практика).
- 71 Освен това с цел изчерпателност в това отношение трябва да се констатира, че във второто изложение, в точка 425 от мотивите, Комисията надлежно уточнява, че възнамерява да вземе предвид „действително[то] отражение [на нарушението] върху пазара, когато то[...] може да бъде определено“. Също така в точка 430, трето тире от мотивите към това изложение Комисията отбелязва, че в оспорваното решение ще отчете „отражение[то] на неправомерното поведение на всяко предприятие върху конкуренцията“. Следователно не може да се приеме, че е налице нарушение на правото на Dow да бъде изслушано.
- 72 При това положение Общият съд не е допуснал каквато и да било грешка, констатирайки в точка 124 от обжалваното съдебно решение, че Комисията може да реши да направи разграничаване между съответните предприятия дори при липсата на конкретно определяемо отражение на разглежданото нарушение.
- 73 Предвид изложените съображения изтъкнатото в подкрепа на жалбата второ основание трябва да бъде отхвърлено като неоснователно.



*По третото основание, изведено от грешка при прилагане на правото, която Общият съд допуснал като потвърдил, че Комисията е можела да вземе предвид оборота на Dow Chemical*

#### Доводи на страните

- 74 С третото си основание Dow твърди, че поради съображенията, изложени в рамките на първото основание от неговата жалба, оспорваното решение не е трябвало да се адресира до Dow Chemical и поради това Комисията неправилно взела предвид оборота на това дружество при определянето на възпиращ коефициент за умножение. Според Dow в точка 146 от обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля като неоснователна седмата част на повдигнатото от Dow трето основание, почиваща на същите доводи като развитите в рамките на първото основание, тъй като отхвърлил като неоснователно и изтъкнатото пред него първо основание, изведено от незаконосъобразното вменияване на Dow Chemical на отговорността за извършването на нарушението.
- 75 Тъй като Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като отхвърлил първото основание, той също така допуснал грешка при прилагане на правото, отхвърляйки довода, изведен от отчитането на оборота на Dow Chemical. Според Dow от това следва, че наложената глоба на Dow Chemical трябва да бъде отменена.
- 76 Според Комисията и настоящото основание не трябва да се приема, тъй като изтъкнатото от Dow първо основание е неоснователно.

#### Съображения на Съда

- 77 Изтъкнатото от Dow трето основание се основава на предпоставката, че оспорваното решение не е трябвало да се адресира до Dow Chemical в качеството му на дружество, контролиращо групата Dow, и този довод е предметът на първото основание от настоящата жалба.
- 78 Както обаче следва от съображенията, съдържащи се в точка 43 и сл. от настоящото решение, тази предпоставка е погрешна, поради което в точка 60 от това решение първото основание бе отхвърлено като неоснователно. Следователно третото основание също трябва да бъде отхвърлено като неоснователно.

*По четвъртото основание, изведено от грешка при прилагане на правото, която Общият съд допуснал като потвърдил, че прилагането от страна на Комисията на възпиращия коефициент за умножение не е дискриминационно*

#### Доводи на страните

- 79 С четвъртото си основание също както пред Общия съд Dow твърди, че приложеният към него възпиращ коефициент за умножение от 1,75 е прекомерен и дискриминационен. Общият съд отхвърлил съответното основание, тъй като предвид съотношението между оборота на Dow и този на Bayer приложеният към глобите на Dow коефициент за умножение не нарушава принципа на равно третиране.
- 80 Що се отнася до сравнението между приложения към Dow възпиращ коефициент за умножение и приложения такъв към EniChem и Shell, в точка 154 от обжалваното съдебно решение Общият съд постановил, че „възприетият за Dow коефициент за умножение [1,75] е изчислен въз основа на коефициент, приет за Bayer [1,5] а не въз основа на коефициентите, приети за EniChem [2] или Shell [3]“. Според Dow Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като го е сравнил единствено с Bayer, а не и с EniChem и с Shell.

- 81 Dow счита за явна дискриминация прилагането на еднакво увеличение за две предприятия, чиято разлика в оборота е 36 %, а именно Bayer, чийто оборот е 27,383 милиарда евро, и Dow, чийто оборот към съответния момент е 37,221 милиарда евро, и за две предприятия, чиято разлика в оборота е 100 %, а именно Dow и EniChem, като последното отчетло оборот от 73,738 милиарда евро.
- 82 В съдебното заседание Dow предоставя на Съда документ, съдържащ математическа формула, която в разглеждания случай позволява възпиращият коефициент за умножение да се изчисли, като се избегне, от една страна, каквато и да било дискриминация между адресатите на оспорваното решение и от друга страна, прилагането на коефициент за умножение, надхвърлящ 3. Според тази формула коефициентът за умножение, който следвало да се приложи към Dow, бил около 1,3.
- 83 Комисията възразява, като посочва, че възприеманият коефициент за умножение при определянето на основния размер на дадена глоба трябва само приблизително да отразява аритметични пропорции. В случая съществувало голямо различие в големината на предприятията, участвали в извършването на разглежданото нарушение. Поради това според Комисията било нереалистично и математически невъзможно да се приложи коефициент за умножение, който е точно пропорционален на съотношението между оборотите на всички засегнати предприятия.
- 84 Комисията твърди, че поради тази причина е решила да приложи коефициенти за умножение, като започне от най-малките предприятия и следи прилаганият за всяко от тях коефициент да бъде приблизително пропорционален на оборота на непосредствено следващото предприятие. Освен това, както основателно отбелязал Общият съд, въз основа на това Комисията дори е имала основание да приложи към Dow още по-висок коефициент за умножение.
- 85 Що се отнася до представения от Dow в съдебното заседание документ, Комисията счита, че той е недопустим, тъй като е представен след приключването на писмената фаза на производството.

#### Съображения на Съда

- 86 Съгласно постоянната съдебна практика, от една страна, целта на възпиращия коефициент за умножение и на отчитането в този контекст на големината и общите ресурси на въпросното предприятие се основава на търсеното въздействие върху посоченото предприятие, като санкцията не трябва да бъде пренебрежимо малка с оглед по-специално на финансовите възможности на това предприятие (вж. в този смисъл по-специално Решение от 17 юни 2010 г. по дело Lafarge/Комисия, C-413/08 P, Сборник, стр. I-5361, точки 104 и 105 и Определение от 7 февруари 2012 г. по дело Total и Elf Aquitaine/Комисия, C-421/11 P, точка 82). От друга страна, Съдът вече е имал възможността да уточни, че на оборота не трябва да се придава насъразмерно значение (вж. Определение по дело Total и Elf Aquitaine/Комисия, посочено по-горе, точка 80).
- 87 Следователно при изчисляването на размера на глобите, наложени на взелите участие в картела предприятия, различното третиране е присъщо за упражняването на правомощията, с които Комисията разполага в тази област. Всъщност в рамките на своето право на преценка Комисията е длъжна да индивидуализира санкцията в зависимост от поведението и особеностите на съответните предприятия, за да осигури във всеки отделен случай пълната ефективност на правилата на Съюза в областта на конкуренцията (Решение от 12 ноември 2009 г. по дело SGL Carbon/Комисия, C-564/08 P, точка 43 и цитираната съдебна практика).

- 88 Въз основа на съдебната практика, посочена в точка 86 от настоящото решение, Комисията преди всичко е длъжна да следи санкцията да не бъде „пренебрежимо малка“ с оглед по-специално на финансовите възможности на съответните предприятия, което обаче не означава, че на предприятие, чийто оборот е много по-голям от този на останалите членове на картела, трябва да се наложи по-висока глоба в зависимост изцяло от съотношението между неговия оборот и този на всички останали предприятия, взели участие в съответния картел. Възщност в такъв случай глобите, наложени на най-големите предприятия на картела и увеличени посредством такъв аритметичен метод, наистина могат да имат достатъчно възпиращо действие, но рискуват да бъдат непропорционални с оглед на тежестта на конкретно извършеното нарушение, по-специално ако, както в случая, съществува значителна разлика между оборотите на съответните предприятия (вж. Решение от 13 юни 2013 г. по дело *Versalis/Комисия*, C-511/11 P, точка 105).
- 89 Отново според постоянната съдебна практика в пределите на своето право на пълен съдебен контрол Общият съд не може чрез изключително и механично прилагане на аритметичен метод на изчисляване, основан единствено на оборота на съответното предприятие, да се лиши от правото си на преценка относно определянето на размера на глобите (вж. в този смисъл по-специално Решение от 7 юни 1983 г. по дело *Musique Diffusion française* и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 121, Решение от 16 ноември 2000 г. по дело *Mo och Domsjö/Комисия*, C 283/98 P, Recueil, стр. I-9855, точка 47 и Решение по дело *Dansk Rørindustri* и др./Комисия, посочено по-горе, точка 243).
- 90 Предвид изложените съображения Общият съд не може да бъде упрекван за това, че по същество одобрява следвания от Комисията подход, при който е определен възпиращ коефициент за умножение 1,75 за Dow, 2 за EniChem и 3 за Shell. Този подход цели, от една страна, да следи наложената на всяко предприятие глоба да не бъде пренебрежимо малка с оглед финансовите му възможности и от друга страна, да не се определят непропорционални възпиращи коефициенти за умножение за най-големите предприятия, на които въз основа единствено на съществуващото математическо съотношение между техния оборот и този на по-малките предприятия теоретично биха могли да се определят значително по-високи възпиращи коефициенти за умножение.
- 91 Освен това, без да е необходимо произнасяне по представения от Dow в съдебното заседание документ, е ирелевантно обстоятелството, че според него е математически възможно възпиращите коефициенти за умножение да се изчислят единствено в зависимост от оборота на всяко засегнато предприятие, като същевременно максималният коефициент 3 се запази. Възщност такова чисто аритметично изчисление би попречило на Комисията да изпълни задължението си, произтичащо по-специално от цитираната съдебна практика в точки 86—89 от настоящото решение, за налагане на глоби, които по отношение на всяко предприятие не са нито пренебрежимо малки, нито непропорционални.
- 92 При това положение изтъкнатото от Dow четвърто основание също не може да бъде прието.
- 93 Тъй като нито едно от изтъкнатите от Dow правни основания в подкрепа на жалбата му не може да се приеме, тя трябва да бъде отхвърлена в нейната цялост.

### **По съдебните разноски**

- 94 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, той се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от този правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от

същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждането на Dow и последното е загубило делото, то трябва да бъде осъдено да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбата.**
- 2) **The Dow Chemical Company, Dow Deutschland Inc., Dow Deutschland Anlagengesellschaft mbH и Dow Europe GmbH понасят направените от тях съдебни разноски, както и съдебните разноски на Европейската комисия.**

Подписи